

Rozširujúce štúdium predprimárneho vzdelávania

Tézy k štátnej skúške

Časť A *Teoretické aspekty predprimárneho vzdelávania*

1. Dieťa a detstvo.

Hlavné formy aktivity dieťaťa. Hra ako základná činnosť dieťaťa. Vytváranie sociálnych vzťahov v podmienkach materskej školy.

2. Učiteľ v predprimárnom vzdelávaní.

Kompetencie učiteľa v predprimárnom vzdelávaní. Učiteľ v predprimárnom vzdelávaní – riadenie, plánovanie a evalvácia. Aspekty spolupráce rodiny a školy. Komunikácia učiteľa a rodiča.

3. Edukácia v kontexte predprimárneho vzdelávania.

Základné pojmy v edukácii. Vývoj predškolskej výchovy a pedagogiky od 19. storočia. Ciele, podmienky a prostriedky v súčasnej edukačnej realite. Edukačné prostredie materskej školy. Kurikulum a kurikulárne dokumenty v predprimárnom vzdelávaní.

4. Pedagogické diagnostikovanie dieťaťa.

Zásady a stratégie pedagogického diagnostikovania. Metódy pedagogického diagnostikovania v predprimárnej edukácii. Metódy a etika v diagnostikovaní. Školská zrelosť a pripravenosť dieťaťa na vstup do základnej školy.

5. Rozvíjanie poznania dieťaťa.

Aktivizujúci prístup k rozvoju poznania dieťaťa. Stratégie rozvíjania gramotnosti u dieťaťa predškolského veku. Podstata a význam hry pre rozvoj poznania dieťaťa. Význam hry pre rozvoj osobnosti dieťaťa.

6. Inkluzívne prístupy v edukácii.

Trendy a perspektívy inkluzívnej edukácie. Segregácia a integrácia. Špecifiká edukácie detí s postihnutím v materskej škole. Deti s vývinovými poruchami učenia a odborný prístup k nim v materskej škole. Poruchy emocionality a správania u detí predškolského veku.

Časť B *Overenie spôsobilosti riešiť didaktické problémy a zadania so zreteľom na vybraný obsah predprimárneho vzdelávania*

- na štátnej skúške je potrebné predložiť portfólio z pedagogickej praxe

Prezentácia vlastnej koncepcie edukačnej činnosti v materskej škole a jej analýza z vybranej vzdelávacej oblasti podľa platného Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (vzdelávacie oblasti Jazyk a komunikácia, Matematika a

práca s informáciami, Človek a príroda, Človek a spoločnosť, Človek a svet práce, Umenie a kultúra, Zdravie a pohyb).

Analýza prezentovanej vzdelávacej aktivity v materskej škole podľa daných kritérií:

- stanovenie a formulácia cieľov so zreteľom na edukačný obsah v danej vzdelávacej oblasti,
- zdôvodnenie výberu stratégií pri plánovaní edukačného procesu a výber stratégií na rozvíjanie poznania dieťaťa, na jeho motiváciu a aktivizáciu,
- zdôvodnenie výberu nemateriálnych didaktických prostriedkov (metódy, formy) vo vzťahu k stanoveným cieľom (pri projektovaní vzdelávacej aktivity),
- zdôvodnenie výberu materiálnych didaktických prostriedkov (učebné pomôcky, didaktická technika) vo vzťahu k stanoveným cieľom ,
- zdôvodnenie rešpektovania vekových a individuálnych osobitostí detí – uplatňovanie diferencovaného prístupu, príp. inkluzívneho prístupu,
- zhodnotenie dosiahnutých výsledkov vo vzťahu k stanoveným cieľom na základe reflexie z edukačnej praxe.

Odporúčaná literatúra:

KOSOVIÁ, B., KASÁČOVÁ, B. Základné pojmy a vzťahy v edukácii. Banská Bystrica: PF UMB, 2009. ISBN 978-80-8083-525-5.

KARBOWNICZEK, J., VARGOVÁ, M. Predprimárne vzdelávanie včera a dnes. Ružomberok: Verbum, 2011.

KOLLÁRIKOVÁ, Z., PUPALA, B. a kol. Predškolská a elementárna pedagogika. Praha: Portál, 2010. ISBN 9788073678289.

PODHÁJECKÁ, M., GUZIOVÁ, K. Kompetencie v predškolskej edukácii. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, Pedagogická fakulta. 195 s. ISBN 978-80-555-0592-3.

SYSLOVÁ, Z. a kol. Didaktika materské školy. Wolters Kluwer ČR, 2019, 252 s. ISBN 978-80-7598-276-6.

JABLONSKÝ, T. Kooperatívne učenie vo výchove. I. vyd. Levoča: MTM, 2006. 184 s. ISBN 80-89187-13-7.

JABLONSKÝ, T., Podmanický, I., Brestovanský, M. a kol. Prosociálnosť a etická výchova: skúsenosti a perspektívy. I. vyd. Trnava: Typi Universitatis Tyrnaviensis, 2014. 300 s. ISBN 978-80-8082-804-2.

UHRINOVÁ, M. Prírodovedné a spoločenskovedné poznávanie detí v kontexte edukácie. I. vyd. Ružomberok : Katolícka univerzita v Ružomberku. VERBUM - vydavateľstvo KU, 2018. 135 s. ISBN 978-80-561-0592-4.

Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách. Bratislava: RAABE, 2016. ISBN 859-56-3700-101-5.